

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Росица Николова Дойновска, Ръководител катедра „Здравни грижи“, Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“, Югозападен университет „Неофит Рилски“- гр. Благоевград, професионално направление 7.5. Здравни грижи за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.5. Здравни грижи -1/8 щат, обявен от Нов български университет в ДВ бр. 100 от 01.12.2023г. с кандидат Момчил Костов Баев.

Становището е изготвено на основание заповед 3–РК 92/ 29.01.2024 г. на Ректора на Нов български университет за определяне на Научно жури, в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Република България, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, допълнителните изисквания според Наредбата за развитието на академичния състав в Нов български университет. Получих по надлежен ред в електронен вид необходимите документи и материали.

В обявения конкурс единствен кандидат е **д-р Момчил Костов Баев**. Представените документи и научни трудове са в съответствие с нормативните изисквания за заемане на академичната длъжност „Доцент“. Представени са списъци на научните публикации и доказателствени материали, справка за цитирания на научни трудове.

Момчил Костов Баев завършва специалност „Социални дейности“ с ОКС „бакалавър“ във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ през 2012 г. През 2015 г. завършва специалност „Обществено здраве и здравен мениджмънт“ с ОКС „магистър“ във Факултет по обществено здраве в Медицински университет – София. В същия университет през 2020 г. придобива ОНС „Доктор“ по „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве. Д-р Баев има участия в курсове и обучителни програми, свързани с професионалната му дейност и научни търсения.

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет

Представените доказателства за самооценка и академичната справка за публикации, цитирания и наукометрични показатели на д-р Момчил Костов Баев са в съответствие на минималните национални и допълнителните изисквания на Нов български университет за заемане

Образец за структура на рецензия/становище по конкурс за заемане на академичните длъжности доцент и професор в НБУ

Приложение 3 към Наредба за развитието на академичния състав на НБУ

на академичната длъжност „Доцент“. В предоставената справка е включена научна продукция, която значително надвишава минималния изискуемия обем по групите показатели - **представените общо точки от кандидата са 819.3.**

За участие в конкурса са представени един рецензиран монографичен труд и 9 публикации – 5 от тях са публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация и 4 са публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране. Представена е справка за 4 цитирания.

Група от показатели	Минимални изисквания	Декларирани
А. 1. Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор"	50	50
В. 3. Хабилизационен труд - монография	100	100
Г. Сума от показателите от 5 до 9	200	219,3
Г. 7. Публикации и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация		125
Г. 8. Публикации и доклади, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове		94,3
Д. 10. Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове	50	60
Е. 17. Участие в международен научен или образователен проект	20	40
Е. 18. Ръководство на национален научен или образователен проект	30	280
Ж. 25. Наличие на изследователска или творческа програма	10	10
Ж. 26. Членство в национални и/или международни организации и асоциации в съответното професионално направление	10	10
Ж. 29. Приложени в практиката резултати от научни изследвания и други продукти на интелектуалната собственост и/или създадени произведения на изкуството с международно признание	20	20
Ж. 30. Участие в борда/управителния съвет на национални и/или международни организации и асоциации в съответното професионално направление	10	10
Ж. 32. Водени публични лекции от името на НБУ по покана на ВУ или престижни национални/международни организации (или по покана на НБУ - за външни кандидати)	10	20
ОБЩО:	570	819,3

*Изискванията на НБУ в групи Ж, И за академичната длъжност "доцент"

II. Изследователска (творческа) дейност и резултати

1. Оценка на монографичния труд, творчески изяви или други публикации, съответстващи по обем и цялостност на монографичен труд, включваща оценка на научните и научно-приложните приноси на автора.

Кандидатът д-р Момчил Баев е представил за участие в конкурса рецензиран монографичен труд на тема „Качество на живот и психично здраве на медицинските специалисти в България“. Монографията е в обем 159 страници, 138 източника, предимно на латиница. Структурата включва дванадесет глави. Темата на монографичния труд е изключително актуална, както от гледна точка на индивидуалното здраве, така и на ниво обществено здраве. Авторът прави задълбочен анализ на факторите, които оказват влияние на измеренията на здравето на медицинските специалисти – физическо, емоционално, психическо. Същевременно много подробно са разгледани и рисковите фактори, които оказват негативно влияние върху здравето - влиянието на работната среда, на хроничния работен стрес и развитие на Бърнаут синдром, емоционалното и психично натоварване при упражняване на медицинската професия, завишените изисквания и очаквания към медицинските специалисти, организационни проблеми в лечебните заведения, отношенията с пациентите и техните близки. За подобряване на здравето и качеството на живот са необходими и справедливо заплащане на труда, подкрепа от общността, възможност за професионално кариерно развитие, разработване и прилагане на различни институционални реформи и политики в областта на услугите за психично здраве.

Д-р Момчил Баев обръща особено внимание на последствията върху здравето на медицинските специалисти преди и след COVID-19 пандемията, която засегна всички здравни системи и изведе на преден план огромната липса на медицински персонал, свръхнатоварването, стреса, липсата на личен и социален живот на работещите в здравеопазването. Авторът представя собствено проучване сред представители на различни медицински професии, в болничната и извънболничната помощ, които са с различен професионален статут относно самооценката на качеството на тяхното здраве. Очертаните фактори, които са стресогенни за професията, налагат търсене на решения за подобряването качеството на здраве и живот на медицинските специалисти. На базата на задълбоченото изследване и анализ на получените резултати авторът предлага различни интервенции за подобряване на условията на работната среда, превръщайки я в подкрепяща работна среда, практически стратегии за поддържане на добър баланс между работа и личен живот с оглед подобряване на качеството на живот и психическото здраве на работещите в системата на здравеопазването.

2. Оценка на приносите в останалите приложени публикации

Научната продукция на д-р Момчил Баев е в съответствие със съвременните тенденции в развитието на общественото здраве. В съдържателен аспект представените научни публикации, цитирания, участията в научни форуми, проектна дейност се отнасят до актуални проблеми, свързани с дейността на медицинските специалисти и общността като цяло. Кандидатът в конкурса е представил обективно и коректно справка за научните приноси, които напълно приемам. Прави впечатление, че в публикациите авторът демонстрира завидни умения да анализира по нов начин познати проблеми в медицинската практика, да прави обосновани изводи и уместни препоръки за разрешаването им.

Научноизследователската дейност на д-р Момчил Баев е насочена в следните *основни направления*:

1. Сексуално здраве и ХИВ

Според представените за участие в конкурса материали е видно, че е налице сериозен професионалният опит на кандидата в сферата на сексуалното здраве и ХИВ. Теоретичните и практикоприложните приноси се открояват в:

- Създаването и пилотирането на първата в България програма за домашно тестване за ХИВ, каквото до този момент е непознато в страната.
- Проучване сред групата на мъжете, които правят секс с мъже (МСМ) за нагласите към и достъпа до скринингово изследване за вируса.
- Изготвя и представя становище-препоръка към Консултативния съвет по ХИВ към министъра на здравеопазването за регулиране на тестването за ХИВ в домашни условия.
- Регистрация в Изпълнителна агенция по лекарствата на първото у нас медицинско изделие за самотестиране за ХИВ в дома, без участието на медицински специалист.
- В периода на пандемията от COVID-19 и като член на Международното дружество по СПИН ръководи и прилага програмата за самотестиране за ХИВ докато всички Кабинети за анонимно и безплатно консултиране и изследване за СПИН (КАБКИС) в Регионалните здравни инспекции в страната остават затворени.

Научните публикации, представени по темата са две, една от които в Web of Science.

2. Имунизации и COVID-19

- На базата на мащабно изследване върху всички актове на законодателната и изпълнителната власт, и националната статистика за заболяли и починали от коронавируса се доказва емперично връзката между противоепидемични мерки, заболяемост и смъртност от COVID-19.
- Създаване на онлайн базирана група „Наука в кризата“ с цел „превеждане“ на научна информация на разбираем за масовите граждани език.
- Провеждане на първото по рода си изследване за нагласите към ваксините сред българите срещу COVID-19 още преди да бъдат достъпни за всички граждани, а само за медицински специалисти.
- С подкрепата на офисите на СЗО и УНИЦЕФ в България е разработена Национална комуникационна стратегия за ваксинация срещу COVID-19, която е представена на Министерство на здравеопазването и Министерски съвет.
- Създаване на дългосрочна инициатива, наречена „Училище за ваксини“, предназначена за попълване знанията на медицинските специалисти в страната по теми, свързани с ваксинопрофилактиката.

По направлението са представени две статии, една от които в Scopus.

3. Ромска общност

- Проведени са теренни проучвания за проблемите в достъпа до здравеопазване в ромска общност, качеството и продължителността на живот, здравната култура и навици, и капацитета за промяна в общността, като са открити недостатъците и невъзможността за обхващане чрез здравно осигуряване на ромската общност.
- Реализирани са програми за подготовка на студенти от ромски произход в медицинските университети, подготовка и обучение на парамедици от ромски произход за нуждите на спешната помощ в гр. София.

По направлението са представени две статии, включени в Web of Science.

4. Бежанци и мигранти

- Д-р Момчил Баев разработва дисертация за придобиване на ОНС „Доктор“ на тема „Рискове пред здравната система на Република България в условията на бежанска

криза в Европа“, в която прави мултидисциплинарен поглед върху проблематиката, обективна оценка на проблемите и предлага „Концептуален модел за подготовка и реакция на системата на здравеопазване в условията на бежанска криза“. За първи път в България са установени нагласите на лекари, професионалисти по здравни грижи и студенти по медицина за работа с мигранти, както и техните оценки за рисковете пред системата на здравеопазване в условията на бежанска криза.

По направлението са представени три статии, една от които в Web of Science.

3. Цитиране от други автори.

От представените документи на кандидата в конкурса са представени четири цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация.

III. Учебна и преподавателска дейност

Д-р Момчил Баев не е преподавател в НБУ, но притежава много богат опит като учител, изследовател, ръководител и участник в проекти сред различни общности, както става ясно от представените за участие в конкурса материали. Този опит ще помогне и за придобиване и надграждане на педагогическият опит, необходим във висшето училище.

Проведени са две публични лекции в НБУ.

- Психично здраве и социална работа с пациенти с ХИВ инфекция, 2021 г.
- Организация на здравното обслужване на бежанци от Украйна – теоретични и практически аспекти, 2022 г.

IV. Административна и обществена дейност

Обществена активност.

Д-р Момчил Баев има изключително висока обществена активност, свързана с изследване на значими медикосоциални проблеми за обществото и уязвимите групи - малцинства, рискови групи, мигранти и бежанци. Член е на престижни национални и международни дружества, член е на Експертни групи към Министерството на здравеопазването. Д-р Момчил Баев е основател и ръководител на Фондация Астра Форум. Ръководител е на програми със социална насоченост за образование и право на труд сред малцинствени групи. Изключително е ангажиран в дейността на

**Образец за структура на рецензия/становище по конкурс за заемане
на академичните длъжности доцент и професор в НБУ**

Приложение 3 към Наредба за развитието на академичния състав на НБУ

подобряване на взаимоотношенията между държавните и неправителствените организации в областта на нормативната уредба, касаеща здравеопазването и социалните дейности. За своята изключителна обществена активност, постоянство и постигнати резултати д-р Баев е носител на редица награди.

V. Лични впечатления от кандидата (ако има такива)

Не познавам лично д-р Момчил Баев, но съм впечатлена от обществената ангажираност и сериозните резултати, които е постигнал.

VI. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Нямам бележки относно представените постижения и дейност на кандидата.

След задълбочено запознаване с представените материали по конкурса и отчитане на тяхната значимост, както и съдържащите се в тях теоретични и научно-приложни приноси, успешно внедрени в практиката *в заключение смятам*, че представената научна продукция от д-р Момчил Костов Баев, отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане и Наредбата за развитието на академичния състав в Нов български университет, като надвишава минималните изисквания за заемане на академичната длъжност „Доцент“, което доказва, че са налице достатъчно основания за **положителна оценка** на представените материали от кандидата. Няма доказано по законоустановения ред плагиатство в научните трудове.

Предлагам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват с положителен вот за присъждане на академичната длъжност „Доцент“, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.5. Здравни грижи и Академичният съвет на НБУ да избере Момчил Костов Баев на академичната длъжност „доцент“.

Дата 16.03.2024 г.

Изготвил становището:
Подпис
Доц. д-р Росица Дойновска